

באור גרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

מתחייב לו היו הכחות האוניברסליים שזים והדרך אשר עליה יתנועעו שיה ואזננס כשהיה מתחלף
הנה אלו הסולפים ינטלו להיות חזק האוניברסלי לו והאניברסלי בחלוק תנועתו והאנוני והאנוני
ואזן רשד החיר זה הקפק גם כן על זה האופן ואזר בקפר השאזים והעזלם זה לשונו אכל
כבר יקשה האקשה על ארסטו ויאזר אלו היתה זאת הקנה אמתית ראוי שיהיה הענין הזה
נאלץ צהם על קדר ואין הענין נאלץ כן כי אם כודה שהשמש חמת כוכב ונוגה לפי מה
שיראו הקדמונים ומחכמי הכוכבים זה אחר אס כן בכוכבים האחרים ואנחנו נאמר שזאת
הקתאיה אוננס היתה מחויבת לכן אלו הלענו הכחות האוניברסליים המיוחדים בכוכב כוכב ואלו
הכוכבים ר"ל האוניברסליים להם חלוק תנועת הכל משתנים נכח ואנחנו הלענו הרחקים משתנים
גם כן ואזננס בשלביע כחותם המיוחדים ומתחלפים והאחרים ומתחלפים לל יתחייב שיראה
צהם זה הענין לכן נאמר שחמת והקצות בשלופים צמחירות והאחרים עם זאת הקנה הוא
חלוק הכחות האוניברסליים להם וחלוק האחרים ואם הדבר כן קצת המהירות והאחרים הנאלצים
צהם מחזירות וג' דברים ומחלוק הכחות האוניברסליים המיוחדים צהם ומחלוק חולקת הכח
האנוני להם צחקים ומחלוק האחרים אשר עליה יתנועעו וידעה שהיא אוננס הפריד זאת הקנה
נאמר אס אפני שהיא הקנה החזקה צזה הענין אס אפני שהיא היותר נעלמת אס אפני
שקצב השני ענינים יחד ואלו יכול ארסטו לתת לנו טעם התחלף תנועות הגלגלים על
שהיה על קדר הכמת קלחם כזו מקלחם כזו שמשך היה זה נאלץ וכבר גלנוי לך קוד הירבלת
והאלהים ידוע והיתה עלת ההתאחדות צהתחלף תנועותיהם פעלת התחלף היקדודות צהנחתם
ירלה שיהיה חלוק השאזים צתנועותיהם ולירותיהם נאשך אחר הנחתם והשמש האלהי האקיק
צכל אשר הוא משכן לכל כענין ציקדודות צהנחתם צין המרכז והאקיק ר"ל שכל עוד שירחקו
אן האקיק יהי יותר מזהרי התנועה אלא שכל ילך הענין על הקדר כזו שצארתו לך וכבר
הראנוך הקדר ית' האקדר אוננס אפי אפי אומר אוננו אכל ומתחלף אולד אולד שאפי לא
אלוה הראיה אן הקפירות אכל אן התנועות צזה הטעה הרב ז"ל לא שנתשז שטעה גם
לא כזן להטעות אכל כונתו צאלה האחרים ההתאחדות האחרות הקפירות כדי שיתירם המשיכל
ורע אוננו שיהיה טוב הרינה טוב ואופן ההטעה צזה כי הכוכבים צבדלים צהארה צלד
צזה שהם החלק האנוני צנגלגל ולא יתחלפו צתנועה והאנוני כי הם חלקי הכל האנוני
צכללו ומתנועעים תנועת החלק צכל כמשפט שאר חלקי הגלגל הנה הכוכבים אינם חלקים
כפריים צעלמות ואם הם צבדלים לשאר חלקי הגלגל צהיותם מליירים כי זה אינו אלא צזה
שהם החלק היותר נכבד צנגלגל כאלו הם עיני הצעלי חיים העליונים האלהיים צנעה אלה
עיני יי' ומשוערים צכל הארץ אכל הם חלקי הגלגל נקשרים צגשם הגלגל אשר הם חלקים
אוננו ולכן לא ילידו קול ואיה תמה יס צזה הקדון אס הקנה האומדת לזאת האחרונה
צנערה לכוכבים ואומדת לאחרת להעדר הכוכבים וכן ציחוד חלק אן הגלגל להיות צו הכוכב
נאלץ צו אן החלק האחר והתנועה צזה כי אחר שנתבאר שהם צעלי חיים ר"ל צעלי נפש
להיותם מתנועעים לצממותם כמשפט הצעלי חיים נאמר צו טבע החלק נתן זה כדי שיהיה
החלק הנכבד צחלק הנכבד הכחות לו כזו שהתמיד הימין צהיות ימין למה שצנעב הלד ההוא
גזר צעלמו שיהיה ימין כי היותר נכבד צלד הוא הימין ורבינו משה הוא היה אשר רצו צזה
צאזרו ולא יאשר אקום מקירה אלא אחרך מה הקנה צכונת זה שיש לכל זה קנה ואם לא
דעה והוא אזור ואשר ידוע על הכלל צזה כלו לענין לא דעיהו ואין זה הפועל צטלה
ולא כאשר יזדמן והציא ראה על זה אגדי הצעלי חיים יעלציו ואשר חלקיו כן צעלי חיים
האלהיים אלא שאמר שחוק שיהיה על לז החיוב אלא צכונה צשע שם קנה צזאת הכונה
וארסטו יאמין צקנה ולא יאמין צכונה הנה הכונה אינה רשעות רשעם כלל צקנה צזה
החלוק צחוק אס צחולקת אכל על שהוא מפועל הלא ויחודו אחר שלא תהיה הקנה הלא
עלה לזה החלוק הנאלץ צשאזים על דרך החיוב צחיוב העלול לעלה לא קר ולא השתנה
ולא אפשר שישתנה וכבר קדם צפרק י"ח צפירותו לדרך השני כי פעלו אקדור וזידעה והוא
הכלרה צלון אלו ית' לא שיש שם רלון וכוונה על שיתפעל כי הוא ית' אקולק אן ההתפעלות
והשני ורלנו וכוונתו הוא ידיעתו והוא אזור צחיוב המושכל והשכל הנה כל אלה
הקפירות אשר ספקם וכבר השינונו עליהם הוא התירם צשאזר כי יס שם קנה צעלמו דעיה
אס לא דעיה ואלה הקפירות אוננס יגדילו עלינו החקרון צידיעתנו לא ראה צשעם רלון
אומד ללחד אן האפשריים לצלתי הנאלץ כי הקנה אשר ימנה המורי על צנעורה כזן
הראשון ית' זה החלוק יתן הפילוסוף על שחייב זה החלוק זה יאמר צלנונו זה יאמר צידיעתו
אשר הוא עלמו ואשר אפשר שישתנה העלול אלא אס השתנה העלה וככה צענין החלוק וכבר
כלל הרב ז"ל כל זה ורמו על כל מה שגלית לך כשאמר צפרק ב"א הנה כבר התבאר הענין

ויגיע ויחזיר והוא ענין על הסקירה על זה החלוק הנמלך בשמים אשר התבאר צומת שמי אפסר לו ונצחתי קנה האם הקצה ההיא עלה לזה החלוק וכן התחייב ונצחיתותה או היא היא הפועלת לזה החלוק המיוחדת לו ירלה האם הקדור אשר בראשון וידיעתו ית' אשר הוא עלמו הוא עלה לזה החלוק המחייב בהקשר העלול לעלה ציקודם הנכבד ושני הפנים וכן יתחייב ונצחיתותה או הקצה ההיא היא הפועלת לזה החלוק המחדשת אותו המיוחדת אשר שלא היה ועוד צאר מזה החלוק יהיה קצתו השם ית' אם על שהוא פועל או על שהוא מיוחד לין הצדל צה חלל אם קר או לא קר ולכן תהיה הקצה ציקוד הוא קצה צמיון זה שפעלה הקצה הראשונה או מיהה כמו שנצחתי לך חזנס החלופים הנמלכים בגלגלים וכוכבים ירלה צתנועותם ולוירוסם מי הוא מיוחדם כי אם השם ית' ולזה זה יתנועע זה הגלגל תנועתו התשוקית לצד שכלו הכפרד ללד המזרח ואחר למערב התצורה כצר קדם כי לזה שהם היה להם ימין והוא האופן המזרחי לכן היה הגרם השמימי ככלו מתנועע ומאחרו הלך חזנס לזה ייוחד קלחם למזרח וקלחם למערב לפי שיוחדו שהיה לך ימין לקלחם ולד שואל לקלחם וכבר היה עם זה החלק האחד מהם יתנועע צהם צמכי הלדדים כאיש שישלחו צמכי ידיו וכמו שיוחד היומין צמי צהיותו ימין והשואל צהיותו שואל לין לזה קצה האל שטבע הלך הנקרה ימין גור צעלום שהיה ימין וקלל יהיה שואל ושהיותו כבד לצד היתר כבד כן יחד לל הגלגל היומי היומין צהיותו ימין ולד השואל צהיותו שואל כפי טבעו צהפך בגלגל הכוכבים לזה שהלך הנכבד התיחד בשמים הנכבד והפסות צפחות כענין האש למעלה והארץ למטה ולדק הרצ ז"ל צמה שאמר ואי אפסר צהכרת צלתי שיאמר שטבע זה הגלגל ועלמו מייצ שיתנועע לזה הלך ירלה צמה הוא הגלגל ההוא ואלד לוירוס המיוחדת כמשפטו כל פעל המיוחד לנמלל צמה הוא הנמלל ההוא וכבר אמר לכן רשד וייוחד בלי ההליכה לכל אחד מהם וציאורו צהליהם הציאור והוא זה הגרמים השמימיים אינס צהם אחדים צמקסר אלד צנים צמלל וקלל יהיה שואל ושהיותו כבד לצד היתר כבד וימין ולכן היה הקטצום שהם צמרי ההליכה צמקומות ומיוחדים אינס צהם כמו צה ולין הצדל צה המי הכדורי הגשם והצמתי הכדורי חלל שצכדורי יתחלפו צכח לצד וצצמתי כדורי צתמונה וככח וזאת השאלה צמיהה לזה היו השמים מתנועעים ללדדים מתחלפים וזה שואל שהם צעלי חיים מייצ שיתנועעו אלדדים מוגבלים כענין צמין ושואל ופנים ואחר אשר הם ללדים מוגבלים צתנועה חלל שהם צצעלי חיים המתחלפים ומתחלפים צתמונה והכח ובשמים צכח לצד הכה חלוק הגרמים השמימיים צלדדי התנועות הוא להתחלפם צמין והוא דבר ייחידם ללו' שהם יתחלפו ומיההם צחלוק ללדי תנועתם וידומה הגרם השמימי הראשון צמיון שפט לו טבעו צמה שהוא היתר טוב צתנועעו העלד היתר טוב והוא שיתנועע צכל הלקיו ותנועה אחת מן המזרח אל המערב ואחר הגלגלים יפסו להם טבעיהם שיתנועעו צחלוק זאת התנועה הכה מי שדמה שהתנועה המזרחית אפסר שתהיה לזולת הגלגל הראשון כמי שידמה שלד התנועה צקרטן אפסר שהיה לל התנועה צלדס לא שלא יקרה זה הדמיון צלדס והקרטן צעצור החלוק התמונה צמיהה ומי שידמה חלה הדמיונות צפעולים הוא קכל צפעולים וצפעל ולא יקיק מלכות שמים הכה כבר צצנו לזה שהיינו תחלה צו ונאמר אשר שהיה אמר שלהם כלם אחד צמי זה לל התיחד זה צטבע ונצמתי טבע האחר והיתה צו תשוקה אחת וכו' הכה כבר צצנו צמאורו שצטבע הגלגל ועלמו מייצ זה החלוק צמה הוא הנמלל ההוא וצעל הלוירה ההיא אל מה שהיינו צו תחלה והוא אשר שהמזרח אחד ולכן ייחדו צתנועה הצצות צכללם מה הקצה צמייחד זה הגלגל צטבע ולורה כותן תשוקה מציצת לזה החלוק צלד התנועה ומעירותה והתצורה צזה מייצ זה חלוק המקומות כמו שהשיע הוא על המזרח הראשון צקצלו לורות היסודות המתחלפות כי הסאוך ומקיק העולם היה יחד כבד ומיוחד ומולתו לקרצתו אל הגשם האלהי הכולל הדומה אל הנמלל הראשון אשר מדמיונו ההקף צכל והתיתה חלרי אשצח צו דע כי כדומה חלה השאלות אשר עשה הרצ ז"ל כבר עשאים צצוהוד אל גזאלי שצחר הרצ מהם או צמה שואלם צצמרי המוצרים מה שאלות חללי כפי כוכבנו ולא יעלם מהרצ האמת צאלה הדורות כי הרצ ז"ל כמו שאמר אחד מן הפילוסופים על אחד מן המאמינים אשר יצקו השער צמתצתם צמושלצות כל שכן כי הראתיך דרכיו מה שירה על מקומות ההתר ויראיו צקלרה על מה שגלינו לך צלרובה וכבר נעתק הזמן ואנשי הדורות אל הטבע חופן כוכל להרציצ נקצי האשכיות צלמותות יחד מאשר היה צעוצר לזה שאיינו חולק צזה העת המפורסם על המושכל כמו צשעור אשר היה חולק צעוצר והרצ ז"ל היה הקצה הראשונה צזה כי הוא השיע האמת לישנו וקדר כונת התורה אשר העמידה על התורה ומפי חנו חיים ומימיו חנו שמים כי מן המקדש האמ יולאים והיה *

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

פריו למחלל לסעד הנפש ועליהו לתרופה לבקת הפרי לאשר לא טעם מעץ החיים והשניע
נפשו מעץ הדעת טוב ורע דלמחלל עליה לא מתקיימי לחכילא וכבר כתב אצן רעד בהפלת
ההפלה חסר קטורו לבכוו אלו השאלות דבר זה לשונו ואולם אלה השאלות הנה רוצים לפי
שהם יחשנו שכבר הלכו הפילוסופים גם והקצה בזה ככלותם צויי הדרכים הדורכים צחת
הקצות והשיעור אשר ידעו מהם לתת דבר מן הנמללות כי הוא יתחלק בחלוק טבעי הנמללות
זה שהדברים הפשוטים אין להם קצות צוה שיקודר מהם אלא נפש טבעיהם ולירותם
וזולתם מן הענינים המורכבים ימלא להם קצות פועלות זולת לירותם והם אשר חייבו
הרכבתם וחצור חלקיהם קלחם אל קלת דמיון זה שהארץ אין לה קצה בשתרד אל מטה
אלא תאר הארציות ואין לשם קצה בשחעלה אל מעלה אלא עלם טבעה ולירותה וצוה
הטבע נאמר שהוא הפכי לארץ וכן המעלה והמטה אין לה קצה הנה אחד מהשני לדדן
בליין האחר שכל אצל זה בשפיעת טבעם וכאשר יחויב חלוק הלדדים לעלום וחלוק התנועות
לחלוק הלדדן אין הנה קצה שמתכן לחלוק התנועות אלא חלוק הלדדן אשר אליהם יתנועעו
התנועעים וחלוק הלדדים לחלוק טבעיהם ר"ל שקלחם יותר נכבד מקלח מן השמים הם
ימיו ושאול בהכרח כענין צמי בהכרח והשואל בנפש ליוצין ויחד לז הימין קלחם כי הנכבד
יחד לכבד כענין צמיחיות האש למעלה והארץ למטה ואולם היות השמים מתנועעים
השמי תנועות המתנועע היותם הנה להכרח התהפכות התנועות הנה לרנו
תנועת ההויה וההפסק ואין בטבע השכל האנושי שישג יותר מאלה המאמרים בזה המקום
אמר משה וכבר רמזנו הצורך באלה הדרכים להעלמות וכי המעט מהלכה יותר נכבד
מהרבה מהנשואי וכבר הכנינו החליות בהטעת המאור עד כאמרו שהיה כולל זה אומת
עלם הגלגל ומחורו ומה שאפשר שילויר בראשון ויחזקו אל המחמיר ומנו:

פרק ב' על מי שחשב מן הראשונים ירמוז בזה על אפיקורוס שה דעתם נפל צוקרה ושיהיה
כלל קצה מעלמו ירלה ושיהיה מזה העולם ככל צוקרה ר"ל צלי קצה הכרחית
מיוחדת ושיהיה מעלמו צלי קצה מחיבת להיות בן ויאמרו בשמים ובגשמים אשר הם וצין
שאר הגשמים הנראים אלהיים שאומנם היו מעלום ראיתי ביאור זה בתשובה שהשיב רבינו משה
לר' שמואל אצן תנן ואמר כי הרלון צו כי הגלגל ומה שזהם מהכוכבים יחדו שזהם אלהיים
וצין שאר הגשמים הנראים ואמר ראיתי בדברי הפילוסופים וכאלו אמר ויאמרו בשמים
ובגשמים אשר הם אלהיים וצין שאר הגשמים הנראים שאומנם היו מעלום ושלין להם קצה
כלל ר"ל לא מחוץ ולא מאומתם ועלמותם כמו לבעלי חיים ולמאמרים ומה טוב כי בלאמר
ואשר יסחור היותם צוקרה היותם בעלם ר"ל יש להם קצה וקצות להיותם כן בהכרח מפני
הקצה היותם נמללו על מה שהם עלי ירלה לא שנמללו ושהתכחו השמים כפי המניעים
והשכלים ומפניהם ומפני ההיולי והלורה הנה האחד צוה הוא אחד יקודר ומנו הרצוי לו
יחויב בחלוק וזה שחשב מי שאמר שלא יקודר ומנו אלא אחד פשוט צוקרם אצל אומנם יחויב
אחד צוקרם מלד והרבה מלד ושאלות ומנו עלת מליאות הרצוי על הדך אשר בחרתי
ולפי מזה הספק עלום מלד תלוי בעלה הראשונה והתעסקו צו הסכמים הראשונים וארצות
שצח עלמו בזה עם כל אשר לפניו ובהתירו האומתי יתקיים השרש הנכבד ביחוד האל ית' והיה
הספק אשר ספקו רבינו משה לקום אפילוסופי אלאסלם ראיתי ללקט כך הנה מה שיאות
מדברי אצן רעד בהפלת ההפלה וארצות צו הצורך ואומר דע כי הדעת הקדום שהתחללות
שמים האחת פועלת הטוב והשניית פועלת הרע ומלני מן הקדומים היה מזה הדעת ואסף
עומים רבים אל תורתו עד לכדו צמלודה שכור המלך שבהרלה עלמו נכבד לדתו וילא לקרחתו
להקצינו וקראו למכול עמו ובהגיע גדולי מלכותו אל גינת ציתו לוח ותלחום צלינות
ואחרי כן נכבס עם מלני אל הגן ורלה גדולי מלכותו תלויים ויאמר לו שכור, הללוח המזונה
על הרע לוכי לעשות בן ומה ראוי לו שילך עם חביריו ויתלוחו שמה ומה שהיה מציא אותם
אל זה הדעת הוא שהיה נאמך אללם שיהיו התחללות ההפכים אחת ורלו שההפכים הראשונים
אשר יכללו כל ההפכים הם הטוב והרע ומשנו שיתחייב מזה שיהיו התחללות שמים אחת בן עיינו
הקדומים הנמללות ורלו שהם כלם למכלית אחת ושהקדור הנמלל צבולם והאומות קלחו
לקלחו הקדור הנמלל צמחנה מפני ער הלצא לו הם דור הנמלל צמדינה מפני מנהיג המדינה
וקצרו שיתחייב שיהיה העולם צוה המלך ושהקדור הנמלל צו הוא מפני מנהיג הראשון הוא
התחלת הכל והוא האל ית' ושהרע הנכבס בנמללות אומה הוא צוקרה כי הרבה מהטובות
אי אפשר שיעלמו ומלני שיעורב עמהם רע כענין בלדס המורכב מנפש מדברת ונפש צמחית
וגזרה הסכמה האלחית להמליט הטוב הרצו ואם יעורב צו רע מעט כי זה טוב ומקצינו
רע ואמר שהמניח אללם צמקירה הנלוותת שהתחללה אחת לכלל והאומיני עם זה השורש שרש

שני שהאחד יחויב שלא יקודר וזמנו אלף אחד כפל להם זה הספק והוא אולי צא הרב
 ויטבאגורש השיב על זה בזהרציו אומנם צא ופני ההיולי השועש שישחור פני הכובץ
 וילבין הצגד וקלחם חשצו ופני הכלים כגרזן ובזקנת והזשור כי יגרר זשור ויחלוצ גרזן
 ויקוב בזקנת והשאלה בעלמה חשיג לשתי חלה התשורות כי נשאל אולי צא רבוי החזרי או
 רבוי הכלי אומנם אפלאטון השיב שהרבוי אומנם צא ופני המזולגעים והוא יותר זשקפיק חלה
 שעדיין יקשה איך יגיע חזר זשכל פשוט וזה הספק אומנם חויב להם לפי שהניחו הפועל
 הראשון בפועל הפשוט אשר כנראה וסם זה הדרוש כולל צכ הנזולגעים אומנם מי שלקס
 הנזולג אל הנספרד ואל האוצר הנה הוא סם התחלות אשר יעלה עליהם הנזולג האוצר
 בלתי התחלות אשר יעלה עליהם הנזולג האזשכל וסם התחלות המזולגות החזר והלורה
 וסם קלחם פועלות קלחם עד יעליו אל הגרם השמימי וסם העלמים המזולגים עולים אל
 והתחלה הראשונה היא להם התחלה על לז דמות הלורה והתכלית והפועל וזהו דעת ארסטו'
 הנה הפילוסופים ירחו שהנה רבוי זשני חלו הלדדים רבוי לענינים פשוטים אינם צהילי
 ויעלו אל קצה אחת ראשונה זשקרג ורבוי לגשמים ושרבוי להגרמים השמימיים אומנם צא
 ורבוי חלה התחלות ושהרבוי אשר תחת חלה הגרמים השמימיים אומנם צא ופני ההיולי
 והלורה והגרמים השמימיים וההגרמים השמימיים זחנזעיים ראשונים והזניעים אחת
 אשר אינם בחזר ולורת הגרמים השמימיים נקבות זחנזעיים ולורות זה ששחת הגרמים
 השמימיים נקבות זחנזעיים השמימיים וקלחם זשקלחם ושההכבד אשר חללה הוא ופני
 הגרמים השמימיים זחת היא כפרתם כדור אשר הנה וחלום הפילוסופים זחנזעי חלאקלם
 כזולגר וזכן קיני כענזר שהור לזעלי ריבם שהפועל צעולם בפועל כנגלה ורודו להם
 הפועל החחד לא יהיה זמנו חלה פעל אחד והראשון חלל הכל אחד פשוט קשה עליהם
 היות זליחות הרבוי זמנו עד הלריכס הענין שלא ישימו הראשון הוא זניע התניעה היומית
 חלל קודר זמנו הזניע הגרם המוקף הקודר זמניע הבגלל היותר גדול והזניע הבגלל השני
 אשר שהיה זה הזניע זורכב זמנה שישכיל זן הראשון זמנה שישכיל זעלזחור זה שהיה
 לפי שרשי הפילוסוף כי הפועל והפעל ר"ל המזכיל והמזכיל הוא דבר אחד זשכל החזרי
 כל זכן זשכלים הנפרדים זה בלו לא יחזיר למזכיר ארסטו' כי הפועל האחד אשר נזולג
 כגראה יקודר זמנו פועל אחד לא יחזיר לו עס הפועל הראשון חלה זשחוק הסם זה שהפועל
 הראשון אשר צעולם פועל זשחול ואשר כנראה פועל זשקורש והפועל המזולג לא יסודר
 זמנו חלה פועל זשחול והפועל המזולג לא יחד זשפועל זולת פועל וזהו הורה ארסטו'
 על שהפועל למזשכלות החזריות שכל נקי זן החזר ר"ל זחזירו זשכיל כל דבר וכן הורה
 על השכל המזשפעל שהוא לא הורה ולא נפקד ופני שהוא זשקב כל דבר והתשורה צוה כפי
 קצרת החכם שהדברים אשר לא יתלחת זליחות חלה זשקשור קלחם עס קלת כזו קשור
 החזר עס הלורה וקשור חלקי העולם הפשוטים קלחם עס קלת הנה זליחות נזשך לקשור
 הנה נותן הקשר הוא נותן זוליות וכאשר היה כל נקשר אומנם יקשר זשנין צו חזר והאחד
 אשר צו יקשר אומנם יחזיר זחזיר אשר הוא עזו עזול צעלזחור הנה זחזיר שיהיה הנה
 אחד כפרד קיים צעלזחור זחזיר שיהיה זה האחד אומנם יחזיר אחד צעלזחור חלה
 הזחזירם יתחשפו על הנזולגות כפי נזעיהם ויגיע זחזיר זחזיר החחדות הנתנה כנזולג נזולג
 זליחות זחזיר הנזולג ויעלו כלם אל החחדות הראשון כזו שחגיג החזיות אשר כנזולג
 נזולג זן הדברים החזים זן החום הראשון אשר הוא השל ומעלה חלה וזהו חזר ארסטו'
 צין זליחות המזשע והזליחות המזשכל ואזר שהעולם אחד קודר זחזיר זשחזיר הוא
 קצת החחדות וקצת הרבוי זולד כי הזשפר הוא כפלת החלדים וככה צוה הנה ההכפלה
 כפי המזשכל נזע והזשכל ואם הוא אחד צעלזו זה שידוע שחזיה הקצה הרבוי השכלים
 הנפרדים חלוק נזעיהם המזשכלים זמנה שישפר זן ההתחלה הראשונה זמנה שיקרר זמנה
 זן החחדות אשר הוא פועל אחד צעלזו רז צעלזו זן המזשכלים חזות כענין כרלש אשר תחת
 ידו ראשים רבים והזשכלות אשר תחתיהם זשכלות רבות ולקושי זה הענין לא יצינוהו רבים
 זשחזים אחריו ובאשר היה זה כן זשזור שהנה נזולג אחד ישפע זמנה כח אחד צו יזלזו
 כל הנזולגות ולפי שהם רבות אפי' זן החחד צוה הוא אחד זחזיר שיוזלג הרבוי או יקודר
 או איך שתרלה תזור זה חלוק זה שהשיב מי שזזר שהאחד יקודר זמנו אחד דוע זה
 הנה כאשר הושע כחשונה אשר זכרנוה יקודר לא יחזיר דבר זחלה השקרים וזולם כאשר הובן
 זן המזולג שהאחד זשקפר הפשוט לא יחזיר זמנו אחד פשוט זשקפר כל אשר זשקפר
 זולד והרבה זולד והחחדות זמנו עלת זליחות הרבוי הנה לא יסדר זן הסקפות לעולם וכבר
 נזח ארסטו' צוה הענין זשקור זחזיר זשקפר שזי שהיה לפניו זן הקדומים לא יכלו

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

לאחר זמן וזמן זה האופן אשר ספרנוהו מהם תהיה הגזרה האמורה שהאחד לא יקודר וזמן אחר אחר גזרה לודקה והאחר יקודר וזמן רבי גזרה לודקה גם כן הנה אשר התבאר אללנו לפי שרשיהם שבת הדבר הוא וקוצן השלש שבות ר"ל האמולעים וההולני והכלים ואלה כולם כבר בארנו איך יקבאו אל האחד וישורו אליו אשר שיהיה מליחות כל אחד מהם באחדות גמורה היא שבת הרבוי וזה שהקנה ברבוי השכלים הנפרדים חלוק טבעיהם המוקבלים ואולם שהחלוק יסור מפני חלוק מניעיהם וחלוק לירותם וחמריהם אם היו להם חמרים ופעולותיהם המיוחדות צבולם והוא דומה למכלית ואם אינם מפני אלה הפעולות ואולם החלוק אשר צומח נחת הגלגל ראשונה מן הפעולות הוא חלוק החומר עם חלופו בקרנה והרסוק מן המניעים והם השמים ואולם הסבה בחלוק השמי תנועות הגדולות אשר אחת מהם פועלת ההיה והשנית ההפסד הנה חלוק הגרמים השמימיים וחלוק תנועותם והוא החלוק הדומה בחלוק אשר מפני הכלים ואולם מה נחתה בגלגל הירח הנה ימלא חלוק בו מפני ד' שבות ר"ל חלוק הפעלים חלוק החמרים וחלוק הכלים הפעילות נפלות מן הפועל הראשון באמלעות זולתו ובאלו הוא קרוב מן הכלים ומלא חלוק אשר מפני חלוק המוקבלים והיות המותחלים קלחם קנה לקלחם המורה אשר יתחדש באיור זולת אשר יתחדש בראות ואשר יתחדש בראות ר"ל צעין זולתו אשר באיור ואשר בראות המוקדש אשר צעין ואשר בדמיון זולתו אשר בראות המוקדש ואשר בכח השומר והזוכר זולת אשר בדמיון כצר התבאר זה שהשכל הראשון קנה לשני והשני לשלישי זה לקוח מדברי אבן סיני על שם פועל ופועל כענין צומח שהנה אולם דעת אריסטו' הוא שיש שם מקשר ראשון ושני מן הראשון ומעמידים ידועים נקשרים בו הם עלה ועלול כאלוהים המליחות וכולם נקשרים בהתחלה הראשונה אלא שיקודרו קלחם וקלחם ואחר כך ראשון זה לשוני שבת האנשים הקדומה שהנה התחלות הם הגרמים השמימיים על כל המורה והם יתנועעו אליהם על כל האמונה גם והאמונה והם אומנם נכרחו מלד התנועה ושאלה ההתחלות הנצולות מליחותם נקשר בהתחלה הראשונה ולו לא היה לא היה הנה קדור נאלץ והוא מליה לשאר ההתחלות שיליו שאר הגלגלים בשאר התנועות ונצולות המורה עמדו השמים והארץ כמו שצולות הארץ הראשון באדיקה עמדו כל המלים המקודרים ממי ששמו המולך משל בענין מן העניינים מן המדינה ואולם מה זכרו אבן סיני ומקדור אלה ההתחלות קלחם וקלחם הוא דבר לא ידעוהו האנשים ואולם אשר אללם מן ההתחלה הראשונה ומעמידים ידועים לא נשלם להם מליחות אלא באחת המעמידים ושהקשר אשר ציניהם הוא אשר ישייב היותם עלול קלחם וכולם מן ההתחלה הראשונה ושלא יובן מן הפועל והפעל והצורה והנכר צולותו הנמלא אלא זה הענין לדבר הנה מה שאמרנו מקשר כל נאלץ באחד הוא חלוק מה שיוצן הנה מן הפועל והפעול והעושה והעשוי והוא מצוה שם היה דבר מליחותו ששהוא מליה הנה אין מליחותו לו אלא מפני המורה הראשון הנה מריב שיהיה המורה הראשון והוא אשר נתן לכל המולחות הענין אשר בו היו נמלאים ולא יובן ומקדור אריסטו' זולת זה ולא מקדור אפלטון והוא תכלית מה שעמדו עליו השכלים האנושיים שהשכלים כל אשר יתרחקו יתחדש להם הרכבת עניינים אשר שמושכליהם רבים כבר הודעתך כי זה איננו שבת אריסטו' אלא דעתו הוא שהקנה הראשונה מושכל על אופנים מתחלפים לשכלים הנפרדים אחר שאנחנו קבלנו וזמן שכל בגלגל שבתו שכל על המורה המוכרת אלא שהשכל הוא יש בו הרכבה בהיות משכיל עליו לא קבל זה אכחו אלא מה שישכיל מהתחלה הוא מעליו ולא יקודר וזמן דבר צומח שישכיל מעלמותו ודבר צומח שישכיל התחלתו והוא דעת אבן סיני ואריסטו' כי יהיה בעל שתי לירות או שני עצמים ותהיה אחת צומח רבות נבדל בענין נפש ואשר הביא אל זאת המעשה הוא המעשה אשר יקודרו קלחם ומקלחם בענין צפועלים המוחשים והגלגל מורכב מפני חמרים ושמי לירות חומר הגלגל ולירות חומר הכובע הקצוע בגלגל ולירותו הלך קדם לך כי הכובע אינו כי אם חלק הגלגל צהיר ונכבד משאר חלקיו ואין שם רבוי חמרים ולירות ואף הגלגל אינו מורכב מחומר ולירות כמו שדעה הרב ז"ל על הפילוסוף כמו שנקחו ומאין סיני אלא הגלגל הוא עלם פשוט ולכן היה צלמי הווה וצלמי נפקד ולא הם גם צלמי מתחלפים צמיח כי אם בהצורה אשר שלא ישתפר צפוג אחד כי יהיו מורכבים לא פשוטים ויהיו היום ונפסקים והנה אם יתכן שיהיה עלם המאיר מהם עלם אחר והם ברכי אור ועלם המסורים שאין להם זוהר עלם אחר אינו מדרך הפילוסוף שירצה המולחות לצטלה וזה דומה למה שאמרנו בפרק י"א ולא יאמנו שיהיה כל ברכה מהם בגלגל ויהיו תנועותיהם כולם אחת ויהיה ענין ר"ל שיהיה שם גלגלים אין להם תנועה ומיוחדת עד שיהיו לצטלה והוא מאמר לקוח מאבן סיני ואם כבר בארנו כבר נבדל צלמי זה ר"ל שהיותר כחן בענין הטבעי שיהיו בגלגל לא שיש שם הקדומה טבעית על זה

למה לא יתחייב שתתקן לורת זה הגלגל לחומר האחר כמו שיקרה ותחת גלגל הירח התפוצה לפי שהחומר הזה פשוט צפועל בעלמיו ואין לו כח על העלם ויחדה זאת הבורה צזה החומר אם היו להם חזורים ולורות כפי מלוק המניע וקרצתו ורחקו מן הגשם האלהי הדומה אל הראשון עד שיקנה המעלה בפעולות ומעטות והאלהים אם לא נאמר שכל גלגל החומר שלו בלתי חזר האחר וישארו השמים כלם ושרש לא ישרש הם והעתיק חזר זאת השאלה אל מה שאמרנו בכוכבים ולא נשתנה הדבור ואלו נקש להאריך בנק הזבוב חי להסיר רגל חולעת לא היה יכול ירלה מן הידוע אלל הטבע כפי ורחצ לורתו ולדק החכם שאמר שאין המונחה והלודק קותרים ומן השמים הטבעיים הנאמרים על מה שתחת גלגל הירח אשר חזר הוא שהוא אחת בלל טקן הוא שיש לכל נאמל טבעי שעור מיוחד כפי לורתו ויש שם יסם מוגבל כי לא יעשה רחם כציעור שאיר וכיהה צשיעור פיל כי האלוה איוון חכם והבן חזרו אונם חרסנו' חזר שלא ישתל צזה וכו' והאשיל לך זה להניק כי כל זה היה ביותר פחות שנאמללים הנה מה יהיה ומשפטו צאצאצחים כמו בגשמים האלהיים כי כל עוד שיהיה הנאמל יותר נכבד היו יחדיו יותר הכרחיים ועלצויים מאשר לאטה וזהם כי באים בצורתו ולכן אין צעולם העליון כי אם הראוי והאחוי כפי שלמות המחייה יי' צבאיה יקד הארץ כיון שמים בתצונה ומה שאמר כל עכן צזה שצאצורוהו בקדור השכלים וקלה חלה הדעות האלהיות אחת כי הם צנו צבאצחים לכל לא צזה שאמר אשר יאחינו והשני החכם שאמר וחזר אל היות המדע דעת אצרהם אצינו וכצאנו וצזה ע"ה כי הם התחלת אמונתו אצרהם התחלת גופינו ומפשינו וצזה התחלת נפשותינו גם לגופינו צפנים מה וראוי לשלם להמשך אחר שלמותם כי הם המוחלים לעלצותינו המצליחים לנו ית' צעל השלמות והקדים תאר למחזר לתפארת:

סרק כ"ג הנה מוכל אם תרלה להפשינו התחורות ומעליך שלא תשא פנים לרעה קודם ותשליך המנהג כי המנהג מונע גדול מהשגת האמת ומשען על העיון לבד שחכמים מה שילטרך להכריע חזר זה להורות שאין ראוי ללמד להשליך שכלו אחר גור לכל ראוי צימאשך אחר השכל לכל מלטרך לזה:

סרק כ"ד ואמר זה החיוב ר"ל שיתחייב מוצנו הגלגל בהכרח והוא שיתחייב כל מקומו והוא ההבדל בין הגלגל והסצנו וכבר דבר זה אכן נקד צלות הלמוד ואמר שיש למצורו הנכבד אצובכר צן אלטפיל צערים צזה הענין ראוי להעצור צהם והוא אשר חצר חי צן יקטון ספר אלהי נפלא ואלד כמוהו וכבר פרשתי על חי זה קיבור שיציון הקטור הוא שם לקו ישר עוצר על העגולה ומחלקה לשני חללים לכל אם תהיה התנועה על הקטור האחד העוצר צין המרכזים ירלה כי אז אפשר שיתנועה הגדול ולא יתנועה הקטן צתנועתו אחר שיתנועה היא על הקטור האחד העוצר צין הקטנים וצין שני המרכזים והוא חזרו ולפי זאת ההקדמה הצופתית ר"ל שבאשר יתחלפו המרכזים יתחייב שיתנועה הקטן צתנועת הגדול ועם מה שהתבאר מהננע הרקות ושהונח צייליאת המרכז יתחייב כי כשיתנועה העליון יניע אשר תתחייב צתנועתו אחר שאינה על הקטור העוצר צין שני המרכזים וקטניהם ויתחייב גם כן שיהיה קצבי מרכזו אחר שאין רקות עם מה שהונח צייליאת המרכז ולא נאמל הענין לכל נאמל בו' ולא יתשוב שאלו השמים והדורות להם תכבד הוייתם כשמים עיונם צזה שהמשכנו לעיונו אל מה שיהיה מהדברים אשר ילקחו צתסבולה ודקות המללכה ותכבד הוייתם וזה שאין ראוי שיוקח בו' ירלה ולא יתשוב האדם צעצור שאלה השמים והדורות להם תכבד הוייתם שמים העיון צזה שהמשכנו צשאל הדברים כמו העיון אל מה שיהיה מהדברים אשר ילקחו צתסבולה ודקות המללכה ותכבד הוייתם כענין צאלו השמים כי אם היו אלה השמים כבדים עליו לא יחויי ציהיו כבדים שאל הדורותים והענינים האצוניים וזה שאין ראוי שיוקש אל הענינים האלהיים האצוניים זה תרף דצריו מורה על כי הענינים האלהיים צאלה השמים והדורות להם נאנע הליור וכללה שכלנו צו צזה שיתחייב מן הכניה ירלה שהנניה תתחייב צייליאת המרכז ונעית הגלגל היא תנועה נאללת צבוכצי לכת כללו הוא נוטה מוצר תנועתו וזה זולת יליאת המרכז המשתחק לנטיה צהשם לבד ידע אומת השמים וטבעם ועלצום ולורתם ומנועותיהם וקצותם על השלמות ולדק הרצ ז"ל צזה לכל לא יכריס זאת הכונה על החיוב כמו שקדם גם כי הכוללים מוצגים ואף הסלקיים אחר כי חרסנו' עוד עלי רוצם ואמר אכן נקד לא יספק אחד מן הפילוסופים ששם קצה תכליתית כפי כונה שנית היא הכרחית צאליאות ומה שהנה ואם היה לא יוצמד עליו על ההפדרה לכל לא יקופק שאין תנועה שם ולא הליכה ולא מורה לבוכבים שלא יהיה להם מוצל צאליאות ומה שהנה עד לו התחלק ומהם דבר השתנע הציליאות הנה לכל רוצ מאלה הקצות

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

המלקיות אם לא יועמד עליהם כלל ואם שיועמד עליהם אחר זמן ארוך ונקיין ארוך כמו זה שקופר שהחכם קיימו צקפרו בהנהגות הגלגליות ואולם העניינים הכוללים העמידה עליהם קלה ובעלי חכמות הכוכבים כבר עמדו על הרבה מהם וכבר חושב צאנזנינו זה הרבה ואלא עמדו עליו האורות הקדומות וזה הענין בכלדיים וזולתם ולכן אין ראוי שלא יאמן עלזה החכמה במחלשות כי כבר נראה בחפזם שכל אשר יראה נשאים הוא בעצור חכמה תכליתית וקנה מן הקצות התכליתיות כי כאשר היה צחי כן הוא יותר ראוי שיהיה בגרמים השמיימיים וכבר נראה צחי והאדם כמו עשרת אלפים חכמה צאנז שבורו אלף שנה יראה צה מוזן גאלינוס ואין רחוק שיראה לעולמים נשאים הארוכים הרבה מן הידיעה והחכמה ונכח הענין צמה שלא יושג צהקש ולמי שנראהו השפע האלהי העלום אמת כי הפילוסופים יחקרו כל מה שצא בתורה ואם השגורו והשפחו ה' השגות היה זה יותר שלם ידיעה ואם לא ישיגורו ידעו בקלות השכל האנושי והאנושי התורה לנד השיגו כי נפשו לאעלה ונפשוהו ותכלית צחירתי לאמת שאני צחירתי והגדתי בצלולי צאלה העניינים יראה ותכלית צחירתי צאלה והאנתי אמתה שאני צחירתי והודעתייה וגליתי בצלולי צאלה העניינים ונזכרתי צם ודע זה:

סרן כ"ה אחר שאגיד לך בצלולי צאלה העניינים רוח למה צרח מן האואור בקדמות העולם והוא כי לפי דעת הקדמות על דעת ארסטו חפול התורה בכללה לא שיהיה נמצע אללו לפרש הספוק על העמוד הקדמות אלל שני שפעה זה כבר שנה הלמוד התוריי ומכור הנדוריי ואחר דע כי אין צריחתינו וכו' והיינו יכולים יותר לפרש הספוק וכו' והלמוד מן הלמוד אלל שפעה צלתי גשם הוא מופתי ושלל יסתור יקוד התורה דע כי עוררנו אל זה למה שקרה שיהיה קלת ומקבילו מוגונה כי הוא צלמות הנולדים ההגשמה ההיא ולמה שיהיה זה מוגונה אללם שמועורו וספטור זה על כל הגשמה וקצלו מומנו מה שהתבאר צמופת ומנוול ההגשמה בכלל ולא הצדליו צין גשמות לגשמות והצן זה עד אם יאמר למה נמן השם נבואתו צה ולא נחנה לזולתו כי בטרם ילא מרחם הקדשו ולמה נמן השם תורחתו לאומה מיוחדת ולא נחנה לאומה אחרת כי הנציא קס צין זאת האומה וכבר קצלנו שרשיה מוצינו הרשקן וכאשר נשאו על כפני נפשים והציאו אליו והבטיחו להיות לו נעם קגולה והרלחו המורה הגדול נחליונו והקדמוני נעשה לנשוא כי המעשיות קדמות למושכלות ולמה נחנה צה הזמן ולא נחנה לפניו ולא לאחריו כבר צחירתי כי לא קס כמותו ולא יתאחר ועת לכל מסך לעולם יי' דנצך נכד נשאים וכו' ולמה לוו צאלה המלות והזהיר מאלה האזהרות הנה צלרו צנחית עולל המלות ובי העקר ההרמקה מע"ז וכל המציא אליה המפורסם צאנז ההוא וכן ציערים ההם ולמה יחד הנכביו צאלו הנפלאות הנזכרות ולא היו זולתם כי אלו היו אפסריות אללו וכפי העת ומה כונת השם צאלו התורות התמדת מייננו המין האנושי וצמוצות צענכיינו ולמה לא קס העניינים האלה הוללו צם והמוזכר ההם צענכיינו כי התורה ואם יל לא מוצא צענין הטבעי אינה טבעית והרלון כבר יוסם אל שני המוקצלים וכונתו ית' כוללת לא מיוחדת ואין ללאת מזה וכבר ילאנו מזה ואמר על דעת ארסטו יראה על שלא ישתנה טבע כלל ולא ילא חוץ מוצנהו ולמה יאמר אחרי כן צתנאי והוא דרך נאות אללי מאל וארחיב הנאור צו ואם הרב ז"ל כבר אמר הנה כבר צחירתי לך כי הענין כולו נחלה צמקוק הזה ודעו:

סרן כ"ו אחר שהגיד בצלולי נמן הקצות צצריחתינו מן הקדמות הציא דבר זה מאל והוא מאלור למוימד צצחכתי ישראל וגדוליהם יורה על אומות הקדמות והתחיל ואמר ראיתי לר' אלעזר הגדול וכו' ודצרינו מוצנים צעלום ואחר שצאר כי מאלור ר' אליעזר מורה על הקדמות ושלל יתהוה דבר מן ההעדר אמר אומם היות כקס הכבוד מן הנצחיים החכמים כתצו זה וכו' אלל כתוצי הספרים לא זכרו צריאה צו כלל צלתי מאלור דוד שאלור יי' נשאים הכין כסאו וכו' וההכנה מאלור יקבול הפירוש מאל אומם הנלמות צו ההנה כתצו צמקוק אחת יי' לעולם תשצ כסאך וכו' ויותר נפלא מאלורו אור לצדו שורה שאיננו תאר אלל מוצ צחיר ראוי שיוסם אליו ולכן המתיחו ועטבו והאחר רחוק זקקו לומה קס רגליו שצ אל הכסא שהרגלים הם כקס והם השאים כי צם הכין כסאו והוא ערבות רס ונשא שוכן עליו והוא המהדומה צאל ית' ציותר נכצד צענכיינו והוא התנועה האחת הכוללת:

סרן כ"ז אחר שצאר הרב ז"ל צצרי ר' אליעזר הגדול ואמרתו צל הנה לצאר כי מייקוד מורחתינו שהעולם מחדש אלל לא שיפסק ושם עלמו להחיר הקדושי צה צעכל הוה נפסק ואמר כי זה לא נחמהו על לך הטבע אלל בפי הרלון והחכמה וידוע כי הטבע נקשר צחכמה וצרלון הראשון ואלה האמורים כדמות המערכה ומה שטען מכתב הכבוד

כבר אמר הוא שכתובי הקסמים לא זכרו צראה צו כלל ושהסבאים כתזוהו נפנים חסרים חרים וזה שאמר ונפשות המסובים כבר קדם לך שהדבר הנשאר אחר המות הוא והנפטר דבר אחד וכמו שאמר לרסטו' בקפר הנפש שהשכל ההיולאני מורכב מעלם כלמי נפרד ומהנהגה מיוחדת הווה נפסדת אלכ כונת הרב ז"ל להושיעו המולוקות כל אשר יוכל עם שמיית יקוד התורה והיא כונה תוריית אלהית וועולה ולכן יצא צפיק שלאחר זה ששלמה המלך לא אמר הקדמות אלכ דבר על הכללות ובפרק שלאחריו יפרש כל הפסוקים המורים על הפסדו שהם ושל עד שאלות לרסטו' בחלי מדעתו ר"ל שהוא כלמי ואם הוא מיוחד כלמי זה משפט של שלום והשופט אולם חתה כבר ידעת כי כל מה שלו התחלה לו תכלית ואולם שיהיה דבר לו התחלה ואין לו תכלית לא יהיה אמת אם לא נהפך האפשרי כלמי ומה שטענו המורכבים על זה בשמה שהיה צבור כבר נכנס צמליאות ומה שאין בן מה שיהיה צמחיד הוא דרוש על המערכה כי מי שניח שהוא כלמי צבור לא יורה שנכנס צבור אל יאמר שהוא עם הצבור כמו שלל כאשר זה צפועל ואמר אכן רשד ואולם מי שהגדיל בין הצבור ובין העמיד בשמה שהיה צבור כבר נכנס כולו צמליאות ומה שיהיה צמחיד אומם יכנס ומאנו דבר הנה הוא דבור משובח וזה שמה שצבור צמחיד כבר נכנס צמחיד ומה שנכנס צמחיד הנה הזמן יותר עליו משתי קלותיו ולו כלו הוא וכו' בהכרח והוא שנכל צבור אלכ צמחיד השם אלכ הנה עם הצבור נמשך אל כלמי תכלית ואין לו כל וכבר ידענו שיהיה כלמי וכו' ושלל יכנס ומאנו צמליאות המורים כלל חלקיו אשר יקפם הזמן ומתי קלותיו כמו שלל יכנס צמליאות המוכנע מן הזמן צמחיד אלכ העתק ולא מן התנועה אלכ היות המוכנע על הגבול אשר יתנועע אליו צמחיד כי כמו שהנאלל אשר לא קר צבור לא כאשר שמה שקדם מציאותו כבר נכנס עתה צמליאות לפי שאלו היה זה היה מציאותו לו התחלה והיה הזמן ומקומו משתי קלותיו בן כאשר צמחיד עם הזמן לא צו בנפוצים העוברים אומם נכנס ומהם צמליאות המצינוני מה שהקיסו מהם הזמן ואולם אשר הם עם הזמן אשר לא נכנס עדיין צמליאות כמו שלל נכנס צמליאות הצבור ומה שלל קר נאלל אשר שלל יקפסו הזמן ומשפט המעלים הבלתי מוחלטים לנאלל משפט הנאלל הראשון אשר לא קר ולו נכנסו צמחיד הצבור היו צמלי תכלית והיה אחרו הנאלל לא קר נעדר לפעל הוא בהכרח נמנע וגם הנה מואמרנו צו לא קר נעדר לפעל ומה שלל קר נעדר לפעל הוא בהכרח נמנע על בן הנה מואמרנו לא קר הוא חילוק לכניחתו צמחיד ובי היה לו התחלה ואשר ימם שבו נכנס צמחיד הצבור הנה יערוך על הדרוש ואם בן אחריו כל מה שעבר כבר נכנס צמליאות יובן ומאנו שני ענינים אחד ומהם שכל מה שנכנס צמחיד הצבור כבר נכנס צמליאות והוא אמת ואולם מה שלל נכנס צמליאות צמחיד הצבור אלכ שעבר מוצר צמליאות אשר לא קר ר"ל לא יפרד ומאנו הנה לא יהיה אמת כבר נכנס צמליאות כי אמרו צו כבר נכנס הדין למאנו שהוא כבר מוצר צמליאות הנכלמי ואין הבדל צוה בין הפעל והנאלל שלל יחויב צמחיד עממותו צמחיד שמה שעבר שיהיה כבר נכנס צמליאות אלכ שלום שם המדוש על העולם כמו ששלטוהו המורות הוא כי הפעל באשר הוא פעל הנה הוא מיוחד ואומם לזויר הקדמות צו לפי שמה המדוש והפעל המיוחד אין לו ראשית ולא אחרית ולזה קשה לפיכופי אלכאלס עיקראו העולם קדמון והאל קדמון והם לא יצינו מן הקדמות אלכ מה שאין עלה לו ולכן היה הוא ית' לצדו קדמון והכל מיוחד מואנו כמו שצא הרב ז"ל צמחיד מוענה אלהי קדם: פרק כ"ח מי שלל שער צוה המדוש ר"ל אשר מדעוהו והוא שהנה ואם העולם נצרך לא יחויב שיעסד והיותו כלמי צמחיד לא יחויב שיהיה קדמון ואשר מדעוהו שאלת עולם לא יחויב הכללות אלכ שמוצר צו עד כי עולם ירלה צו מה שיעשרוהו ועד הרלון צו שהכח שזור לזה תמיד והצמח צמל תכלית לא יכלה לזה שהיה הכח שזור לעולם ואלד הכח היה הצמח צמל תכלית כבר גלהו אדון הנביאים שאמר הלור תמים פעלו ר"ל צריאותיו כי הפעולות יקראו צמחיד כלם על תכלית השלמות והוא אומם תמים פעלו ולא יתערב צמחיד חקרן כלל והוא אומם כי כל דרכיו משפט צמי חקרן כפי טבע המוקבל ואין צמחיד מותר והוא אומם אל אומם כי מהלכות שאל שם מותר ולא דבר צמחיד לריו אליו והוא אומם ואין עול ר"ל בכלל הנאלל שיוסף לזה ויחמר לזה וכל מה שיגיר לנאללות ההם לו ומהם כלו לרק גמור והוא אומם לדיק ונמשך אחר גזרת סמחה כי ישר הוא ית':

פרק כ"ט ודע זה גם בן ירלה צמחידת אנשים המקום ההוא המין כולו והוא אומם לא גושמה ציום זמם ועיין ליד התחיל קבל והוא מואמר שעיבו באשר שלמו השם בהנבא להנחץ ומלות צבא ואדמת סמחיד ונצובדללר הקם בהפסק מלכות סמחיד וכו' ואני חושש ששום אדם וכו' וזה גם בן אללי הערה על כללות התורה אשר צמחיד יש לנו שם

באור טרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

ויחיד כי אחר שהצטיינו בקיום השם והשם המיוחד הוא מלך התורה אשר זה היינו עם ומויחידים בשם יחיד בהכרח שמהיה התורה כללית ואחרו וחד מרוב הורה על השאר הזמן כי איך יהיה חד לאלף שנים אם לא יהיה שם תכונה צמחניווע יושך לה הזמן עם שהיה המלאחר גם כן מלאחר יחיד והוא על לורה אחת יכלה על דעת האוצר שהעולם חזר חלילה כשיצורו מלני הבגלג לתכונתם שישורו האישים ההם והם שאומרים זה לשלשים וששם אלף שנה כשהשלים והלך בגלג המזלות והם שאומרים זה אחר שנצט חלשים שנה לכל כוכב וכוכבי לבת כמו שנאר החכם הנשיא ר' אברהם צר' חייא צמגלה המגלה זה מלאחר החכם היה מדעת שיעמוד העולם ששם חלפים שנה ואחר יחבר אלף שנה והוא יום שכולו שנה כי שצחאי מושל צו וכנגד יי' לצדו ציום ההוא ואחר יחזרו הנמללות חלילה ומלאחר דוד ע"ה דבר לרה לאלף דור יורה על הדעת הראשון כי ימי שנותינו צהם וכו' וצריב שחיה אחר הולידו כמו שחיה לפני הולידו ויהיו אלף דורצת וכפי זה תהיה התורה כללית וזה שאמר מ"ט אלף שנה אחר שישרת כל כוכב ז' אלף שנה והוא רצון ציוכל אחר ז' שנותות אחרו ושצחם איש אל' לסחוחו ואיש אל' משפחתו תשורו והודעתי והוא שלריך שישון ר"ל ששם ישמנה דבר מנצצו על דרך פלא לא יושך השנוי ההוא ולא ישור לטבע אחר כי יש יסך צין הבורות חע"פ שהכחיים ז"ל כבר אחרו צנפלות דברים צרים אחד והוא שאין שם שנוי טבע אכל השנוי ההוא הוא טבעי גם כן אלא שהוא חלקי וכלתי כושך ולזה נקרא פלא צלשוננו כי הוא נפלא ונפרס אן הטבע הכולל וכלו הוא קעיף או אחרי מוצו והכח מצאר זה הוא אחר תמלס צבראשית רבא וצמרש קהלת והענין ההוא ששם רויס הנפלות ההם מזה צנצבע גם כן על לך אחד באלו העניינים הטבעיים אינם הכרטיים אכל מלרדיים ר"ל חוס האש והגרת המים מלמעלה למטה והדבקותם והוא אחרו זה ששם אחרו כי כצברא השם זה האלימות והטביעו על אלו הטבעיים ר"ל שם צנצבעם ההם שיתחשש צהם כל זה שיתחשש והנפלות צעת מדושם ואחר שהוא טבעי אלא שהוא צלתי כהוג וצורגל הכה אוח הכביא לינו אלא שהודיעהו השם צעת שיאחר צו זה שיאחר ויפעל הדבר כמו ששם צנצבע צשרש זה שהוטבע והנה מנצח הרצ ז"ל זה הדעת למה שלל יהיה שם שנוי טבע מכלי שפסור המפורסם עד כללו הוא מושך ויהיה כושך אחר חסיצו וצלתי ששלשו צמחצולה ואחר זה וסם הוא כמו שתרצהו הוא מורה על מועלת האוצר והיות קשה צעיניו אחד נאחר שם אחר ר' יונתן תנאי תכנה הקצ"ה יסם האוצר כפי המלאחר ולזה אחר ר' יונתן תנאין תכנה זה רגיל צדצריהם הרצה לוי שיתצוין צהם מזה שזו של משיח דבי ר' ינאי אור' יצון שזו דבי ר' שילא אור' שילה שזו דבי ר' מוקיה אור' מוקיה שזו וצמבוט הקצר אור' אור' ר' פרכ וצמקוונות התלרים הנמוקים אחרו אור' ר' סינאן זה מורה על מבוטחם והתנאי הוא שהדבר הטבעי הוא תהוג אף אין זה צלחת אכל יש שם קשור ותנאי והוא שמוטבע המים האישיים צעת מיוחד שיחלקו ועזור זה לצדקה ר' לרציה צן ירציה שאחר לל עם הים צלנד תכנה הצ"ה אלא עם כל זה שנצרא צשעת ימי צרלשית הן"ד וכו' וכן ההקש צשאר ויהיה השם יסחו אליו יסם הרוח אל הצקעת המים ועמוד על זה. אחר מזה נראה כי הדעת הרצ ז"ל צענין המופתים הוא קעיף מלרד ההעצרה אשר אחר שיש לו צה דברים ישועים אלינו צזה המלאחר כמו שהשחשש צו צענין הויכוח ציינו מלרציי הסדרש למלרציי הקדמות ויהיה העוצר על המועט יקרא אלל חכמי ישראל תנאי וכבר הצנת מלחתו ואחר שהגענו אל זה המקור רליתי להביא לך תנה כל הדעות הכלליות צמופתים ולחת תועץ אל נפשך ואחר יש אן הפילוסופים התורכים הנושכים אחר דעת המודצרים שהנימו שרש על קיום המופתים ואחרו שהאלימות אלל הדבר לא יורה שהוא נמלל צו אכל יש שם פועל זולמו זה מוצאר בעלמו גם כן יתצאר זה צושל והוא שהעבור לו תנה צעינו תצול ולל שמוע אן האדם הצדל צין היללה והיום לא פתח תצולו מעט ציום ופתח עפעפיו ורלה המלרים ששז שהשגחה המצעת צעינו מליר המלרים פועלים פתיחת הראות ושכאשר היה רלוחו שלם ופתח ריכי עיניו יחויב שירלו ולא ישכיל ששם פועל צלחת מעים הרלות רלות צפועל והמלרים מלרים צפועל ולא יצחן זה עד כאשר ערצה השמש והשחקי אחר ידע שאור השמש קנה מהטבעת המלרים צרלותו תנה זה אשר יונע שאלה המלרשעות ישפעו מהתחלות כדלים ושההכנה לקבל הלירות תגיע צללה הקצות הנלרות הנמללות פועלות כי הגשם המולוטש יקבל נילוך אור השמש והעבור לא יקבלהו ויהיו אלה הנמללות המורגשות אינם פועלות קלחם צקלת ואומם הפועלים תתחלה מוחץ ולא תהיה האש היא הפועלת השריפה והלחם הוא הפועל השורע אשר הוא הפועל הצקילות אכל יהיה האל ית' הוא הפועל צלחת ויהיה הוא יכול על כל דבר כי אפשרות המקבלים מופעל אסד ולפי זה יהיה תתחדש האותות

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב' לח

והמופתים פועל האל ית' בראשונה ובעולם כרחים על ידי הנביאים זהו מה שאמר חזקוניא
 חלגולי וקשה על הפילוסופים לחזות המופתים על שהם מחדשם מנביא אמצעי וכאלו זה
 הדעת לקוח מן ההקדמה השקית והעשירית מן המדברים ר"ל שער ההעברה שהאל ית'
 הוא הפועל לא זולתו ואמר אכן רשד כי הכפירה ששהנאלות אין להם פעולות מיוחדות
 הוא הכפירה בשכל כי השכל אינו דבר יותר מהשיגו הנאלות בשכחות ובו יפרד משאר
 הכחות המשיגות וזו שאלת הסבות כזר סלק השכל ומלכת ההגיון מנחת שהנה סבות
 ומקוצצים יודעו בשלמות צדיעת סבותיהם ודחית אלה המדברים דחית הידיעה ולא יהיה
 מופת ולא גדר כלל ויכולו יחייב הנשואים העלמותיים אשר מהם יחזרו המופתים וזו שיכח
 שאין ידיעה אחת הכרחית יסויז שלא יהיה תאמרו זה הכרחי ויהיה הכל מדומה ובעבור
 זה ר"ל שראה שהאומר בשאין למדברים תארים מיוחדים ולא לורות מהם יסויז הפעולות
 המיוחדות כנאל נאל הוא מאמר בשכלית הגנות אכלית מה שישכילו האדם הורה בזה
 המאמר והעתיק הכפירה אל שני מקומות אחד מהם שכבר אפשר שימלאו אלה התארים
 כנאל ולא ימלא להם פעל צמה שהלך מנהגו שימלא בו כמו האש דרך משל כי אפשר שימלא
 הסוס לה ולא תשרוף מה שיגיע זה ואם היה דרכו שישרף כאשר נגעה בו האש והמקום
 השני ממנו שאין ללירות המיוחדות כנאל מאמר מיוחד אחר ומה הנה באלו שש עתה
 אל ההעברה לצד אחר כך והורה אכן רשד כי כבר יהיה זה אמת אך בשכחות אשר מחוץ לה
 לטבע ההעברה ואמר ואולם המאמר הראשון אין ראוי שידוהו הפילוסופים לו וזה שפעולות
 הפעלים אין סדור הפעולות מהם הכרחי צעור הענין אשר מחוץ ואינו מונע שיחזר כאל
 צעורה דרך משל צעת מה ולא תשרפהו אם נמלא שם דבר כאשר חובר בנעורת היה צלחי
 מקבל לשיפה כמו שאמרו בחלטק עם החי שבאשר יתעם דמיון ולא ימשול בו האש והוא
 קלמנדרה ואולם שהמארים תחלי ומחלי הנאלות בעלות המארים דבר לא יוכלו המדברים
 לכתוב כי כאשר היה עמידה הדבר תארים בולל ומיוחד והוא אשר יורו עליו הפילוסופים
 בשם הגדר המורכב אללס ומקוב והצדל הנה יכולת הנאל בשלוק הבולל כמו שיקולק בשלוק
 המיוחד אלה התארים אומנם החלוק ציניהם בתארים אה כוללים יחשבו המדברים שלא יכולת
 הנאל בשלוק והפילוסופים ילאו שיקולקו בתאונה והחוס והלחות בסי וכן צמארים המיוחדים
 כי המדברים אומרים שזורת האדם כפי הטבע אפשר שחול צעור מנביא אמצעי ויהפך
 המופת נחש והוא יפכו לם והפילוסופים אומרים שאי אפשר שתחול לורת האדם צעור
 מנביא אמצעי שתשוב למחוס ויוזן מהם החי ויתארה דבר ורע ויתארה מוננו חי ואמר
 יאכלהו האדם ויתארה מוננו זרע ויהיה מוננו אדם ולו היה זה אפשר מנביא צמינת יסח היתה
 הכחמה כשיצאה האדם זולת אלו האמצעים והיה צוראם בזה התאר האדם הטוב מן הצוראיים
 יותר יכול מהם וכל אחת משתי הדעות מנחת שאשר יאמרו אותה ידוע צמארו ואין אלל
 אחד מהם ראיה על סברתם ואתה תועץ אל לצד ואשר ידבר לך הוא הנחתך אשר תחויז
 להאמינה והוא אשר תלך גם האל יעים אותנו ואומר ואנשי האמת והלך ואמר שהמאמר
 בטול זה ואומר אומנם אשר ספרו חזקוניא בשם הפילוסופים אשר יקיימוהו מן הפלחים הקורעים
 המנהגים אומר שאינו אלל בשלשה ענינים הראשון מהם צק המדמה כי יחשבו שבאשר משל
 והתאמן ממניעת החושים והטירה עליה על הלות השמור והוא הנפשות השומיות והוטעו
 בו לורות החלקים החושים צמחיד והוא נקילה לנביאים משאר האדם צמנומה השני הגלות
 בכח השכל העיוני והוא שז אל הכח המיוחד והוא מהירות ההעתק מידוע אל ידוע ולנפילת
 הגבול האמצעי בנקלה והאנשים בזה מתחלקים ובאשר עבר שיגיע קלה הסקרון אל מי שאין
 מיוחד לו כלל עם שלא יחזור להצנת המושכלות עם ההערה עבר שיגיע קלה הכח והחוספת
 עד שיחזורר לכל המושכלות או לרצם ציורר מהיר שצמחים לזכות הנפש וקדושה והוא
 הנביא ולא ילטרך צמושכלות אל אלוהי השלישי הכח הנפשי המנעי כבר יגיע אל גבול יאמרו
 אליו הטבעיים ויגיעו בו משל זה שהנפש דרך משל כאשר טמנה דבר צמדו אותה איצרי הכחות
 אשר גם התנועה המודוהה הדורש עד כאשר מדברים טובי הטעם הומרו לקחתמיו והתעורר
 הכח המוליח הריר ומעורה ובאשר ליירו המעגל התעורר הכח הממונה על התאורה והאנשים
 הכלי גם כאשר הלך על לוח על כותלים גבוהים החמוק דמיונו לנפילה והתפעל הגוף צמנומו
 ונפל ולו היה זה על הארץ ילך עליו ולא יפול זה לפי שהנפש והכחות הנפשיים נכדלו
 עובדים נמשכים לנפשות ויתחלק זה צמתחלק זכות הנפשות וכחותם ואין רחוק שיכניע כח
 הנפש אל גבול יעצרהו הכח הטבעי צמלי אמו לפי שנטעו אינה מוטעצת בגופו ואם לה
 תשוקת אל הנהגתו ולכן לא יאנע שישקוף כפשו אל נקינת רוח או ירידת מטה או רעיונות
 רשם או רעש הארץ ויעצור הפעלתו אל חלות קור או מנימות או תנועה צמור ויתחדש

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

ומעלמו וילך ומצוה אלה העניינים מצלי וליאחות קנה טבעית ויהיה זה פלא לנביא אחר משה זהו דעת החכם אכן עזרע שאמר כי כשידבק החלק בכל יפעל בכל ויחדש אותות ומופתים ואומר אני כי למה שהיה שכל הנביא חלקי לא יפעל רק בחלקים כי יקרע יס סוף לא כל הימים ולמה שהיה הדבור בלתי עומד לא יעמוד המופת ולא ימשך האות ולמה שהיה השם המפורש אלץ התורניים בזה קלר לליור הראשון יסמו אליו אללס יסח הנמלחות אל המעליא אלל הפילוסופים יאמר שגסס המפורש עשה הנביא מה שקרע מהמנהגים ואמר אכן רעד ואללס הדבור בפלסים אין זו אל הקודמים וכן הפילוסופים ואמר כי זה אללס וכן הדברים אשר אין ראוי שיחקור עליהם כי הם התחלות התורות והחקור מהם לו המפקק ילטרך אללס אל עונש כמו אם האל נאלץ ואם ההללחה נמלחת ואם המעלות נמלחות כי אלה הם התחלות המעשים אשר גם יהיה האדם מעולה ואין דרך אל הגעת הידיעה אללס אחר הגעת המעלה וכשהיו המלכות העיוניות לא יעלמו אללס בהנחות וקדורים יקבלס התלמיד ראשונה יופר ראוי שיהיה זה בעניינים המעשיים ואללס מה שקפרו אבוחמד ומקצות זה וכן הפילוסופים הוא מאמר לא אלד אחר אחרו אללס אכן סיני וכאשר התלמות נמלחות ואפשר שישתנה גסס ממה שאינו גסס ואללס כח גסס בזולת נטרל הכה מה שנתן מלחות הקבה אפשרי ואין כל העניינים הנמנעים שכלל מתחלתו בלתי אפשרי בחק הנביאים ויספיק בזה מי שלא יספיק בשתיקה ומזה השאלה ויודע שדרך הקבלות נמלחת הנביאים דרך אחרת והוא הפועל המוקדור מהכח אשר בו נקרא הנביא נביא אשר הוא הידיעה מתעלוות והנחת התורות המסכיות ללמות והמקנות המעשים מה שבו הללחת כל הדורות ואין זה אללס כמו שיאמר אני רופא והעד שרכב על הרבץ בים ואחר יאמר אני רופא והעד שאני ארפא חולים כי בלמות הראשון ענין נפלא בעלמו אך השני הוא הפועל המיוחד בזה הוא רופא ואללס אשר ספרו בחלוות וכן הפילוסופים לא אלד אחר אחרו וכן הקודמים אם לא בן סיני אונס אשר אחרו הקודמים בענין החלוות והנבואה הם שם מהשם ית' בלמלעות נאלץ רוחני איני גסס והוא כותן השכל האנושי השלם והוא אשר יקראו הדש והם השכל הפועל ויקרא בתורה מלאך אונס המחרוז על כל אדם שיקבל התחלות התורות ומי שיכפור גם מנעל מליאמת ומחרוז המיתה אללס יחריז בה שהתחלתיה עניינים אלהיים למעלה וכן השכלים האנושיים ואין להמלט מהודות גם עם קבלות קצותם ולמה לא נאלץ אחד וכן הקודמים דבר וכן הפלסים עם התפסותם והראותם בעולם לפי שהם התחלות וקיימו התורות והתורות התחלות המעלות וכאשר התלך בהללה עד שיהיה מהמכמים השקועים בחכמה וקרה לו צבור בהתחלה מהתחלותיה לו יצא אחרו ואללס ידבר בו זהו גדר התורות וגדר המכמים. אחר משה מה שאמר אבוחמד שהכח המדמה יעלה על הלוח השמור ופרשנוהו שהרלך בו הנפשות השומיות ואמר אכן רעד על זה שאמר ספרו בחלוות וכן הפילוסופים לא ידע אחר אחרו אללס אכן סיני אללס אונס יחקור אל הקולמוס ר"ל אל שכל נבדל זה הדעת ר"ל דעת אכן סיני יכים עם דעת עובדי ע"ה הראשונים שהיו מייחסים הנבואה לכובץ או גלגל גס נביאי הנעל שהוא השש שהוא בעל הירח כי זה כותן וזה מקבל ומה שאמר אכן רעד מדרך הקבלות בלמות הנביאים הוא דרך אחרת לא זאת הדרך הוא מה שאמר רבינו משה ז"ל שגשה רבינו ע"ה לא האמינו בו כל ישראל מפני האותות והמופתים לפי שכל המלחין מפני האותות יס בו דופי לפי שהמופתים כבר יעשו בלל אללס האמינו בו מפני מעמד הר סיני אשר עינינו ראו ואמינו שמוע ובבר דברו בו וסללים הרמו עליו כה בע"ה וכלל אומר לך כי כל מה שיעשהו הנביא לו יראה על ידו הוא נמנע לו אפשר אם כבר הוא אפשר אפשר הוא ואם הוא נמנע דיו לנעבד להיות כרצו הה אין זה לנביא כי הקורא אללס הנמנעות בקורא אללס הללמים ואם בלמות אללס ההערד ולכן היה הדרך הקבולית היא המקבלת לנביא בזה הוא נביא ועומד על זה שהיישרנוך אליו אם בעל נפש אחת ומה שאמר שאלחנו נודה לארסטו' בחלי מדינתו יראה על שהיה כלחי צעתי כמו שהיה רואה שהוא כלחי צעור ובעתיד והוא אחרו ובלחין זה המליחות תמיד כלחי וכו' שאלו היה הענין כי לא היו מורילים מליחות בהעלמו זה כמו שקדם להגיד כה מעשה צראשית אי אפשר לפי' קחם לך הכתוב צראשית צרא אלהים כבר הגיד לך כי אלו העניינים סתומים והכחן שבעצבן צחינתם דמיון והנטיה וכן הסכמות כמו שצמחם הדרכים העניים קרי המוח חקרי התבונה אללס שצמחם שכלל והמוקד אחר הסכמות והוא אחרו ואונס צחינתם בלמות השכל ואחר השלמות בחכמות:

סרף ל' אמר משה אחר שהגביע המאמר אללס שאלחנו נאות לארסטו' בחלי מדינתו שז אללס מה שהתבאר בו שהוא צידו יען יאחר קלמו לקלמו ואומר דע שיש הפסד בין הראשון וההתחלה וזה שהתחלה נמלחת בזה שהיא לו התחלה או עמו אע"פ שלא תקדם לו בזה

ירלה זה שהתחלה אשר צעם לא צוקרה כמו ההעדר נמלחת צוה היא לו התחלה ר"ל שהיא חלק ומוצא ותקדם לו צוון עמו אע"פ שלא תקדם לו צוון כמו שיאמר שהלכ התחלת הסי וזה ושל על התחלה הנמלחת עם זה שהוא לו יסוד זה ושל על ההתחלה הנמלחת צוה שיש לו התחלה ותקדם לו צוון כמו ההיולי הראשון ויקוד הצנין אם טעני ואם ואלכוחי גם הפועל אשר יאמר עליו התחלה נמלח צעל ההתחלה כי נמלח הפועל צפועל וכבר יוחלט גם כן על זה הענין ר"ל ההתחלה ככלל שהוא ראשון ואחר שיחיד וזאת התחלה על הנקרא זה ביחוד וראשון על הנקרא זה ביחוד צל לזר שבה נורה בהתחלה על זה שיחיד עליו ראשון ויורה בראשון על זה שיחיד עליו בהתחלה ואחר והואל אשר תורה על ראשון בלשוננו ר"ל הוזהל אשר תורה על זה שיחידנו עליו וזאת הראשון והוא קודם צוון לזד וצניי שיהיה קנה הוא וזאת תחלה תחלת דבר יי' בהושע שהלחן צו הדבור הראשון לא שיהיה שם קנה ומוקצו ואשר יורה על ההתחלה אשר הנלה צו הקנה ככלל ראשית שהוא נגזר מן ראש שהוא תחלת הסי ולכן נקרא הקנה בשם ראשית והעולם לא נברא בהתחלה זמנית עתה מופרש הפסוק אשר צעברו צלר אלו הוולות ונתן הצדליהם ואחר והעולם לא נברא בהתחלה זמנית כי הזון וכלל הנבראות נברא עמו ולזה אחר בראשית אשר הנלה צו בהתחלה ולא אחר בתחלה כזית ביום ר"ל כלי ופירוש זה הפסוק האומי כן כאלו אחר והפירוש האומי לזה הפסוק כן הוא בהתחלה ר"ל בקנה צלר האל ית' העליונים והתחתונים ורזו צמפרדים ובאר בגלגלים ובשפלים ובכאן וצוור כי וזאת התחלה תכלול הקנה הפועלת ר"ל הוולחיל או הווקה או הווקפת ולכן פירשתי לזעלה זה שפרשתי וזאת התחלה אשר יראו שהזון לא ילוי לו תחלה זה ומונה ואף אם נלה וזאת ראשית העתה יציא זה אל קדמות ג"כ כי העתה גדרו שהוא תכלית העובר והתחלת העתיד ולכן אף נקם בריאת העולם יחד לי אפשר שירלה וזאת בראשית התחלת הזון אשר הוא העתה כי קדם לו הזון העובר כמו שצוור ונגדר העתה והמתנועע יקדם אל היותו צנקודה שהוא העתה אל המתחדש העת תמיד שיחדש צו ולכן ראוי שילוי שם בריאת הנבראים נברא הזון והיתה ההתחלה הזמנית חזל לא שנבראו בהתחלה זמנית והכן זה ההצדל וזכאן שהקנה צונה עולמות ומוחריצן זה זה יותר ומונה מן הראשון כי יכללה לזד זה שיוחד צו וזאת תצונן זה שהוקפה עליהם והוא וליחות מן קודם וליחות זה השמש כי הוא המחדש הזון בתנועתו היווית לפי שהיא היותר מהירה והיותר נגלית ולכן היה הקודם והמתאחר מהתנועה היווית הם הזון המושער לתנועה כמשפט המודד שהוא יותר נודע ויותר קטן מהנמדד ואין תנועה יותר מהירה מהיווית ואין דבר יותר נגלה מהשמש המוקפה לתנועה האומית בתנועתו ההכרחית וזאת התחלה זמנית ר"ל וצנליי שהתחילו בהתחלה זמנית שהוא צענין עם ירלה לו צענין הוזהל הוורה על הפועל באומנו ראובן הכה את שמועון ושמואל הקלה את משה אם כן הכל נברא יחד כי הולדה ית' אחד אומי ופעלו אחד ומקידורו ילל זה הקדר והתחלת הזון נבראת עם הנבראים לא שנבראו הנבראים בהתחלה זמנית תהיה תכלית העובר והתחלת העתיד והכן זה כי הוא אומת הדורש ונבדלו הדברים כולם ראשון ראשון ירלה כי כולם מושפעים וזאת האל ית' יחד כי אין חלוקה צו ית' כי הוא ית' אחד ומוחכלו אחד והוא עלמו המוקדר לזה המוקדר המותחם אלו כי הוא צרווא אף יחלקו צמנית הקנה הקדר וההרכבה וקוד יי' ליראיו ולא תלחן עד יום רביעי ירלה שקדם לו המער אשר הוא הקדר וההרכבה וקוד לא תהיה וצניי איד יעלה מן הארץ והעולה לא יהיה וצניי מעלה שהוא השמש ולכן הוכרה פעולתו אז יש מי שפירש שיש הצדל צין אור ומאור ונקרא מאור וזל זה שיאיר לרואים ולכן אחר שחלחן ציום ד' כי צה' היו צעליי חיים הרואים איתו וכוונת הרב ז"ל הוא זה שאמרתי לך ראשונה ולכן פירשתי לך זה הפסוק בהתחלה צלר השם העליונים והתחתונים רלה להיות וזאת ארץ כוללת הד' יקודות שהוא זכר ארץ ואים ורות ומושק זה כאומר אצומאד שפרו אור ומתנועע והוא דעת צלל כי יהוי שיהיה אור והוא נח ואין התנועה המוויחית מן הצדלים העליונים לאור וצמאית הרוח בשם מורכב כי הוא איד ומהורה מן היוצא הארלי וחסם השמש או הלחות כמו שיתהווה האיד מן האש והעלים הלחים אף הגור צו הוא האור וירלה שזה כוון הרב המורה ז"ל וצעבר ששמה ומתנועעת וכבר זכרם כפי הנחתם הטבעית הארץ והוא הנלה תורה ובורו רוב חלקה ועליה הוים כי אחר שלא קדר דבר עליה ולא תחתיה כמו בשאר היקודות וראה שהוא ראשון אלליו ופאשר היקודות המוקדרים בהתחלת כולם עליה אחר שהם על הוים והוים על הנזכר הראשונה שהוא הארץ בהכרח והאור דק עם הוים והאש לזעלה מן האור אחר משה טעה המוקפה שהתנאל על רציו משה ז"ל בשאמר שהוא רואה שהיקודות הד' אינם מוקדרים בקפוק כפי הנחתם הטבעית כמו שזכרם

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

[illegible]